

QVÆSTIO MEDICA

QVOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBVS MANE AGITANDA IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS IX. MENSIS FEBRVARII MAGISTRO IOANNE BEAVCHESNE DOCTORE MEDICO, ET ANTIQVIQRE MAGISTRO MODERATORE PRVDENTISSIMO.

An Medico ἀμαρτυρεῖται?

638

ANGVIS ἐχμὸς, naturæ nequæ viuificum, succorum omnium maxime familiaris, partium omnium materia & pabulum, natui caloris δὲ κατὰ φύσιν, solus gignit alitque animal, vitæ primordia & incrementa ducit: factus ἐστὶν ἀπὸ τῆς αἵματος causa est, nec enim semini sine sanguine vis est, apage siccos uteros, sine rore viuifico extinguitur prolificum semen, conceptum si eo defraudetur exarefcit. Ut corporis συνθέσις & perennis ἀναστροφή, sic vitæ longioris author est; citius enim exanguia animalia pereunt, pisces, ouipara & quæ minus habent sanguinis. Partus septimestris maturi, idemque primi impetus ἀφροδίτης, ætatum septenis circuitibus succedentium vices dirigit, muliebri purgatione nō vi lunæ nec aliunde quam à se ipso κατὰ φύσιν concitat, omnia σὺν μέρει ἡμμετρίᾳ moderatur, æmetriā pervertit. Qualis sanguis tale est totum corpus, naturæ virum index est & dispensator, functionum morum, habitus & excrementorum. Calidior & crassior τῆς ἐνέργειας τῶν φλεβῶν & roboris efficax: tenuis & frigidus prudentiæ, timiditatis & ἑσθυμίας: fibris constans æqualis ruber & nitidus in omnibus mediocritatem: tenuis ruberque flauescens celeritatem, audaciam, ingenij subtilitatem: crassius frigidusque imbellem hebetemque animum innuit: à subrufo rubore furor & proteruitas: à nigricante mæstitia & paupores inualefcunt: at ἀφροδίτης licet φθορῶν author, spuma est ex qua βλάσται ἀφροδίτης fabulantur originem.

ANGVIS solius iecinoris opificium, parenchymatis similitudine visceris κατὰ φύσιν, consequitur & idem retinet. Plures à sanguine quam à semine hæreditarij morbi. Optimus fit si adsit ευχολία, εὐτομία. Colore temperiei indice, (& si à temperie sola non pendeat) consentiā, & contentis dignoscitur. Ruber optimus (licet humidior) coherentibus fibris non veluti ceruorum & damarum diffusus. Si copiosus & venæ molles humidum viscus, si flauus calidum, piffus & opacus sicum arguit: flauus quidem sed perfectior nec specie differt is qui è dilatato corde in arterias influit. Sanguinis vniformis contentæ partes serum pituita traque bilis prout dominantur & discrimina sortiuntur, indicant. seorsim nunquam nisi excrementa existunt: incandescente tenuiore parte flaua bilis ontur, sedimentum fit atra bilis, pituita putredinis parens multo ferro diluitur. Sanguis humorum medius sapore dulcis, quo lucret ingenuitas, spiritu naturalis in omnes partes æqualiter diffunditur, nec maior à dextris quam sinistris fit comæatus, nec calidior ἀναίτητος vel crassior κατὰ φύσιν flefcitur.

VO quid melius eò deterius cū à natura discesferit. Morbi seminarium sanguis δὲ ἀφροδίτης corpus & animum ipfcit, ἐξ ἀλλόθεντος τὸ ἀίματος μεταπίπτει τὸ φρόνημα. Sanguis in vicio est αἷμα τὸ πᾶν ἢ τοῦ πᾶτος, hinc salutare in morbis & quibus periodica fit collectio, sanguinis profusiones, sic dysenteria est ἀμαρτυρία, verno tempore ephelis & iuuenibus familiaris, murilis & hamorrhoids præstat sanguinis effusio, quam venæ sectio, mulieres ἀπαιεῖ vomitu sanguinis ad concipiendum habiles. quibus deficiunt κατὰ φύσιν bene fluit è naribus, mammis dolentibus in febre πύρετος ἀμαλῶντος molestiam exoluit, hamorrhagia vertiginem. Sanguis fit alienæ qualitatis ἐνδύχνης putredine, motu, pathemate, ἐπιμύζῃ, effluxu prohibito, exclusione loci, nec enim alibi nisi in venis αἷμα τῶν φλεβῶν & φλεβῶν habet, mora labefacit & excretionis modo fauientis morbi, irritæ & proripitæ naturæ præbet indicium. Quacunque corporis parte sanguinis effusio non in bonis ducenda, è naribus κατὰ φύσιν quam vomitu vel creatu longè præstat, hemoptysis tamen sine febre & cum tussicula tutior, ἀπὸ πάλιν fluere malum, & perexigua stillicidia mali sunt omnis ac magis die critico, quarto quam vndeimo expressa, eoque peius res eunt quò sæpius repetunt, multum quoque sanguinis περισσώδους fundere pessimum. Hamorrhagia, quam à visceri exolutione (qualis est ab hausto medicamine, aut praua sanguinis conditione venenata qualitate infecta) consequuntur rigor, ἐνδύχνης, alui perturbatio & nigra deiectio maligna funestissima, singultus, conuulsio, refrigeratio, lethalis. At initis larga profusione κατὰ φύσιν ἀνακαμίδνι citæ sunt alui, suppressio conuulsionem accersit, quam sanat sanguinis ἀφαιεσις.

ANGVIS missio maximum in febre refrigerium, summaque malignitati antidotus, ad therapeiam vel prænotionis modum, omni magno morbo confert, eoque magis quò plus latet putredinis. Naturæ robur innuit si aperto vale cum impetu longius erumpat, ac melius in fine: malum si non liberè & stillicidij more fluat: deterius est in substantia quam in colore vitium. Qui fibris exolutis diffusus αἷμα τῶν φλεβῶν & διούρησις peior est, quam si αἷμα τῶν φλεβῶν non concrecat, cui concreto serum velut aqua citrina innatans, si sine febre potum liberaliorem, si cum abdominis vel tibiariū tumore iccoris imbecillitatem, cum lumborum grauitate renum obstructionem arguit: vbique præstat concretus sed ἀκαρπής pessimus: si quid adiposum innatet vel ἀκαρπής colligationis est indicium, & oleo similis αἷμα τῶν φλεβῶν: si squammæ velut grana quædam arenularum æmula offendantur, elephantiasis, vel ad illam propensio est notanda. Putridus sanguis non restituitur ac de vita ædum est si sua tota mole putrefcat. Albicans superficies puris & naturæ dominatus, flauedo πυρετῶν putredinis αἷμα τῶν φλεβῶν & χαλκῶν cum pituita mixtam, fuliginosa aduulsionis inceptæ præ se fert insignia. Color viridis tertij putredinis gradum explicat, æruginosus, πυρετῶν malignum portendit, cæruleus caloris oppressionem, liuidus, cinericius aduulsionē, lutosus, niger naturæ diuortium & perniciem: veluti totius proliuies hepatis ἀποτομία exprimit. Serum viride cæruleum-ve venenatæ quali tatis est particeps, & si reliquæ sanguinis partes contaminatæ non videantur, tunc in intimis præcordiis sedes est putredinis, quæ ad mutationem coloris vique detractio sanguine patet, aut in arteriis stabulatur virus, an his igitur arteriotomia?

X omnibus medico ἀντίδοτα est. Qui naturæ humanæ affectiones artemque prænoscenti nouit, huic recte semper ignoranti vero aliàs aliter contingit. Plurima φυσιογῶν detegit, Metoposcopy vitæ functionum, morum, vt in morbis, mortis, salutis signa profert, nares acutæ, oculi concaui, collapsa tempora, aures frigide, inuerse, resicata cutis, color ex viridi liuescens, exurgatæ palpebræ, mortem in propinquo denotant: vt sunt oculi ita & totum corpus (quorum ne metuas fascinum, quippe non emissionē, sed receptionē visio fit) mali sunt oculi parui, moribundi quibus splendor extinguitur. Sed his omnibus fida magis sunt à sanguine κατὰ φύσιν. In functionibus, habitu, sanguine & excrementis omnis versatur dignotio & prognosis: totius compaginis index est habitus, magnitudine, quæ in cerebro, vt in corde paruis præstantior, figurâ, colore, crassitie, pilis, virgibus & recte concinnatis partibus: sed hæc prout à sanguine manant indicant: à sanguine vitæ pulsus author elucet, à sanguine color efflorescit in cute, à sanguine pingue fit corporis ornamentum, à sanguine seceruntur vrinæ, à sanguine sudores eliciuntur. Hinc cedat inferior οὐροσκοπία, ἰσχυρῶν & stercoreum explorator, sileat vanus οὐροσκοπία & χυρῶν, omnia complectitur qui naturam sanguinis & conditionem inuestigat.

Ergo Medico ἀμαρτυρεῖται.

Proponebat Lutetiæ PHILIPPVS HARDVINVS DES. IAQVES Parisinus, Anno R. S. H. M. DC. XXIII.

DOMINI DOCTORES DISPUTATVRI.

M. Guillelmus de Vailly.
M. Ioannes Mannoir.
M. Claudius Geruain.

M. Franciscus Guenault.
M. Ioannes Merlet. M. R.
M. Gabriel Harduinus de S. Iaques.

M. Franciscus le Sage. M. R.
M. Georgius Cornuty.
M. Guillelmus du Val. M. & P. R.

F.M.P.
BIBLIOTHECA